

Udarbejdelsen af lovforslaget er sket i nært samarbejde mellem de berørte myndigheder.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale det til Folketingets velvillige og hurtige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal aktivering. (Ændring af finansieringsregler). (Lovforslag nr. L 257).

Lovforslaget betyder, at den nuværende puljeordning i lovens § 26 omlægges til en refusionsordning med 50 pct. statsrefusion inden for et refusionsloft.

Baggrunden for forslaget er den tidligere gennemførte omlægning af finansieringsreglerne på aktiveringsområdet, der træder i kraft den 1. juli 1995. Med denne omlægning er der indført 50 pct. refusion af alle forsørgelsesydelse, og midlerne i § 26-puljen anvendes alene til at finansiere kommunernes driftsudgifter samt udgifter til § 20-godtgørelse ved aktivering.

Af hensyn til kommunerne blev den allerede udmeldte § 26-pulje for 1995 opretholdt. Samtidig blev det i forbindelse med finanslovaftalen for 1995 aftalt, at den fremtidige finansieringsordning for puljeudgifterne skulle forhandles med kommunerne i starten af 1995. Under disse tekniske forhandlinger er der imidlertid ikke fra de forskellige kommunale parter givet en samlet indstilling om forslag til udformning af en ny finansieringsordning.

Regeringen finder, at det ikke er hensigtsmæssigt at bevare § 26-puljen i dens nuværende form, fordi de endelige puljebeløb først kan udmeldes til kommunerne i september måned i tilskudsåret – dvs. 3-4 måneder inden regnskabsårets afslutning. Dette giver en betydelig finansieringsmæssig usikkerhed i kommunerne. Samtidig medfører de gældende regler, at udgiftsbehovet beregnes på baggrund af antal kontanthjælpsmodtagere og antal aktiverede i året før tilskudsåret – dvs. med ét års forsinkelse.

Der stilles derfor forslag om, at § 26-puljen erstattes af en ordning med 50 pct. refusion inden for et rådighedsbeløb (loft) af en kommunes udgifter til drift og § 20-godtgørelse. Rådighedsbeløbet opgøres én gang for alle som

9.300 kr. pr. år gange antallet af kontanthjælpsmodtagere og antallet af aktiverede personer uanset alder i den enkelte kommune. Antallet af personer opgøres som antal helårspersoner i regnskabsåret.

Den foreslåede refusionsordning vil give kommunerne mulighed for selv at beregne rådighedsbeløbet, når de kender antallet af kontanthjælpsmodtagere og aktiverede i regnskabsåret.

For den enkelte kommune vil systemet dermed blive mere gennemskueligt, ligesom der bliver mulighed for at integrere den statslige medfinansiering af driftsudgifter i den almindelige budgetlægning på aktiveringsområdet.

De fordelingsmæssige virkninger af lovforslaget skønnes at være begrænsede.

Forslaget er provenuneutralt i forhold til de samlede offentlige udgifter (en mindreudgift for staten på 231 mio. kr. og en merudgift for kommunerne på 231 mio. kr.).

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Jørn Jespersen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et statskontrolleret økologisk tøjmærke. (Beslutningsforslag nr. B 116).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 164: Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver. Af Bruno Jerup (EL) og Søren Søndergaard (EL). (FremSAT 31/1 95. Første behandling 23/2 95. Betænkning 30/3 95. Anden behandling 25/4 1995).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bruno Jerup (EL):

Enhedslisten har fremsat dette forslag om forhøjelse af hædersgaverne fra 5.800 kr. om året til 11.600 kr. om året fra dette år, 1995, 50-året for vedtagelsen af hædersgaveloven og 50-året for Danmarks befrielse.

Vores forslag indebærer, at man fra i år lægger sig på et niveau for hædersgaverne, som svarer til niveauet i 1945. Vi finder dette en rimelig måde at markere 50-året på. Det skorter ikke på officielle ceremonier og arrangementer i forbindelse med dette 50-år.

Mange politikere har forsøgt at irettesætte Enhedslisten bl.a. ved førstebehandlingen af dette lovforslag, fordi vi i dette som i andre spørgsmål opfattes som utidige; men det har vi lært, at utidighed i dette Folketing altid er det, andre stiller forslag om, og som man konkret er uenig i. Det er nærmest Folketingets 1. lov. Men når det drejer sig om forholdet til 50-året for Danmarks befrielse, er vi nødt til at levere Tinget og tilhørerne en god portion utidighed.

Nogle vil opfatte os som utidige, når vi gør Tinget opmærksom på, at Danmark i en lang periode af krigen var en loyal allieret til Tyskland, at den danske regering og det danske politi var yderst nidkære over for folk, som ikke fandt denne ordning passende – f.eks. fratog man folk, der ikke ville arbejde for tyskerne, deres understøttelse – at det danske Folketing brød grundloven og forbød et lovligt parti, som var indvalgt i dette Folketing, og at disse handlinger var årsag til mange døde, at Folketinget modarbejdede folkestrejkerne den 29. august 1943, som førte til bruddet med samarbejdspolitikken, at der var dele af den danske befolkning, der bl.a. på regeringens opfordring samarbejdede ganske forretningsmæssigt med den nazistiske besættelsesmagt, og at det kort efter krigen blev forsøgt at lægge låg på alt.

Det er ganske sikkert utidigt, når vi tillader os at sige den slags, men kun i det lys kan man forstå naturen af den modstand, som voksede frem under besættelsen. Det var jo ikke, som nogle siden hen har forsøgt at få det til at se ud, den store nationale forbrødring mod en fælles fjende. Det var danske borgere, som uden håb om reel vinding for sig selv startede. Det var borgere, som fra det officielle Danmark blev mødt med forhånelser og med opfordring fra regeringen til angiveri. Det er jo en del af sandheden, som nogle måske ønsker at pakke ned i en kollektiv fortrængning.

Vi kan håbe på, at historien har lært os et og andet, at den f.eks. har lært os, at det officielle Danmark ikke er nogen garant for retfærdighed. Der kan komme tidspunkter, hvor civil ulydighed bliver en pligt, en moralsk pligt. Også i dag kan civil ulydighed være en nødvendig kampform, når uret bliver gjort til ret.

Vi må være på vagt over for nazismen overalt, hvor den stikker sit fæle ansigt frem. Nazismen som en særlig variant af fascismen kan dukke op, hvis vi ikke er opmærksomme på dens metoder, dens brug af demagogi, fremmedhad, antisemitisme, racisme og åben vold. Vi må til stadighed sikre et sammenhold i hver eneste afkrog af samfundet mod disse umenneskelige kræfter. Vi vil fra Enhedslistens side gerne give vores bidrag til dette sammenhold mod nazismen; men sammenholdet kan ikke bæres af en kollektiv fortrængning.

Enhedslisten støtter dagens demonstrationer, bl.a. demonstrationen på Københavns Rådhusplads under parolen: »Aldrig mere nazisme«. Disse demonstrationer er netop udtryk for den bredeste appel til folk om ikke at lade nazismen få plads.

Den bedste måde at hædre de modstandsfolk, der ofrede deres liv og færlighed, og andre, som kom levende ud af krigen, men med mén for livet, på, er netop ved at fortsætte kampen, fortsætte kampen for et bedre og mere socialt retfærdigt Danmark, fortsætte kampen mod nazismen og racismen ikke kun i Danmark, men overalt i verden, hvor de stikker deres ansigt frem, fortsætte kampen mod krigsanstiftere, der fører nationalistiske erobringskrige, og følge det gamle ord: Du skal hade og afsky krig.

Kampen for et menneskeligt samfund fortsætter. Den fortsætter ikke primært i Folketinget, men i hver eneste afkrog af dette land og denne blå planet, hvor der er mennesker. Kun ved disse handlinger kan vi ære dem, der kæmpede under krigen. Tak for ordet!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 6 (EL) stemte for, 139 (S, V, KF, SF, FP, RV og CD) imod.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om udbetaling af en ekstraordinær hædersgave i anledning af 50-året for Danmarks befrielse.

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 8/2 95. Første behandling 23/2 95. Betænkning 30/3 95. Anden behandling 25/4 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Grete Schødts (S):

i Socialdemokratiet vil vi være med til at fejre 50-året for Danmarks befrielse over det ganske land.

Vi er mange, som først blev født i 1945 eller derefter. Mange af os har altså ikke selv oplevet, hvad det vil sige at leve under en besættelsesmagt, at kæmpe for friheden og igen at leve i et frit land efter de 5 grusomme år.

Til gengæld har vi, der er født efter 1945, takket være dem, der under besættelsen uden tanke for egen risiko kæmpede for Danmarks frihed, fået mulighed for at opleve 50 fredelige år i Danmark uden krig.

Mange kæmpede for vores land med livet som indsats, mange med invaliditet og oplevelser, der aldrig kan viskes bort, til følge. Mange ægtefæller, børn og familie blev hårdt ramt, når ægtefællen satte livet på spil; de er besættelsestidens ofre.

Værdien af den frihed, de gav os, kan aldrig gøres op i penge. I dag mindes vi tiden dengang; med vedtagelsen af lov om hædersgaver fejrer vi hele Danmarks befrielse.

Erik Larsen (V):

Det er jo en meget smuk dag i dag, og jeg tror, at det smukke vejr, som vi har på denne dag, hvor vi mindes det, der skete under Anden Verdenskrig, og hvor vi fejrer Danmarks frihed, også vil komme til at præge alle de arrangementer, der er over hele landet i dag.

Fra Venstres side er vi glade for at kunne være med til at fejre 50-året.

Jeg er en af dem, som er født i krigens sidste år, og for mig var det, som kvinder og mænd under besættelsen udrettede, med til at give mig

en stolthed over mit fædreland og give mig en følelse af, hvad det er at være dansk. Det var med til at skabe det, som for mig blev en stolthed over at være dansk.

Jeg er også sikker på, at for os i den generation er det noget, som vi ønsker at føre over til vores børn, sådan at det, der blev gjort af alle de mennesker under krigen, må blive ført videre til kommende generationer som et godt minde.

Også i forhold til Danmarks internationale samarbejde har det haft en stor betydning for, at vi har kunnet gå ind i internationalt samarbejde med rank ryg som en nation, der har gjort sin pligt, og som har kæmpet for ret.

Når man giver en gave til nogle af dem, som vi holder allermest af, og nogle af dem, som vi synes allermest har fortjent det, kan man aldrig gøre nok. Derfor kan man også roligt sige, at det lovforslag, vi behandler her i dag, som fordobler hædersgaverne til ofrene for Anden Verdenskrig, er ikke nok; men det skal ses som udtryk for en taknemlighed over det, der blev gjort. Vi er stolte af det, og vi vil bære mindet om det, I gjorde, videre til kommende generationer.

Stefan G. Rasmussen (KF):

For 50 år siden kunne Danmark høre meldingen »Det meddeles i dette øjeblik . . .«. I går aftes, da jeg sad og funderede lidt over, hvad jeg ville sige fra Danmarks fornemmeste talerstol på denne 4. maj, faldt tanken pludselig på ordene »I dette øjeblik«.

At tænke sig, at for 50 år siden tændtes lyset igen i Danmark efter 5 mørke år! At tænke sig, at dette øjeblik stadig eksisterer; 50 lysår ude i verdensrummet er dette øjeblik stadig på rejse. I en afstand af lidt over 473 tusind milliarder kilometer fra Danmark eksisterer lyset fra Danmarks befrielse den 4. maj 1945. Så når vi i aften sender endnu en bølge af glædeslys afsted, kan vi alle rette blikket mod himlen og betragte en stjerne, der 50 lysår ude i rummet har sendt sit lys imod os. Der kan jeg så se dette øjeblik, fornemme det, ære det – et øjeblik, der bogstaveligt talt er fra før min tid.

Er det ikke friheden over alle her fra Tingets talerstol at kunne fremføre sådanne tanker, frit at kunne ytre sig?

Det er en frihed, der forpligter, en frihed med ansvar, for når jeg filosoferer og i mine antagelser finder grundlag for de politiske tanker, må jeg erkende, at den, der sidder ved siden af, har samme ret og samme frihed. Nok er denne gensidige respekt og anerkendelse af vor alsidighed